

***History as a Foreign Country:
Historical Imagery in the Southeastern Europe
Druga međunarodna znanstvena konferencija***

Sveučilište u Zadru, Odjel za etnologiju i kulturnu antropologiju;
Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, Odsjek za kroatistiku;
Zaklada "Alexander von Humboldt", 22. – 24. ožujka 2012.

Kraj ožujka pri Sveučilištu u Zadru bio je rezerviran za međunarodnu znanstvenu konferenciju *History as a Foreign Country: Historical Imagery in the South-Eastern Europe* ("Povijest kao strana zemlja: povijesni imaginarij u jugoistočnoj Europi").¹ Konferenciju su organizirali Odjel za etnologiju i kulturnu antropologiju Sveučilišta u Zadru, Odsjek za kroatistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te Zaklada "Alexander von Humboldt". Imagologija je interdisciplinarno orijentirana grana komparativne književnosti, s istraživačkim fokusom usmjerenim prema književnim predodžbama o stranim i vlastitim narodima i zemljama, a ova konferencija dala je znatan doprinos i poticaj daljnjem razvoju znanstvene discipline općenito. Pitanja otvorena konferencijom ukazala su na kompleksnost jugoistočnoeuropskog prostora te su dala poticaj njegovu interdisciplinarnom promišljanju. U tom smislu, tijekom triju dana konferencije, znanstvenici različitih istraživačkih profila iz dvadesetak europskih zemalja pokušali su ukazati na kompleksnost odnosa prostora europskog jugoistoka i povijesti. Uzimajući za okosnicu reprezentacijske/inscenacijske aspekte povijesti kao temporalne drugosti na prostoru europskog jugoistoka, interdisciplinarnim pristupom književnoj, vizulanoj i performativnoj imaginaciji Balkana nastojalo se ukazati na ambivalentan, aporetičan i imaginativan okvir povijesti. Konferencija je započela svečanim otvaranjem i govorima organizatora te rektora zadarskog sveučilišta prof. dr. sc. Ante Uglešića. Nakon otvaranja i predstavljanja Zaklade "Aleksander von Humboldt" uslijedilo je plenarno izlaganje Joepa Leerssena, jednoga od vodećih europskih imagologa sa Sveučilišta u Amsterdamu. U izlaganju naslovljenom *The Past is a Foreign Country; the Past is Ourselves: Auto-image and Exoticism* ("Prošlost je strana zemlja; prošlost smo mi: autopredodžba i egzotizam"), Leerssen se osvrnuo na fenomen *autoegzoticizma*,

¹ Ova konferencija nastavak je prve međunarodne znanstvene konferencije *Imagologija danas: postignuća, izazovi, perspektive*, koja je održana od 2. do 9. rujna 2009. na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Za razliku od prve konferencije, kojoj je bio cilj preispitati teorijski i istraživački potencijal imagologije, "zadarska" konferencija imala je cilj ukazati i preispitati imaginacijske okvire povijesti na europskom jugoistoku.

odnosno na specifični modus autopredodžaba koji se uspostavlja u kompleksnom, dinamičnom i naizgled suprotstavljenom odnosu prihvaćanja različitosti prošlosti i težnje za njezinim kontinuitetom. Nakon plenarnog izlaganja uslijedila su izlaganja određena tematskim blokom pod nazivom *Representations of History and/as Identity* (“Reprezentacije povijesti i/kao identiteta”). Pritom je naglasak bio na propitkivanju dinamičnosti kreiranja identiteta i stvaranja identitetskih strategija u turbulentnim i promjenjivim kontekstima povijesnog iskustva naroda i kultura na europskom jugoistoku, a kroz analizu filmova i književnih djela.

Drugoga dana konferencija je nastavljena u zgradi Rektorata Sveučilišta u Zadru, a određena je bila trima tematskim cjelinama: *History and/as Imagology* (“Povijest i/kao imagologija”), *Repositories of Historical Imagery* (“Spremišta povijesnih imaginarija”), *Images of Self and/as the Other* (“Slike Vlastitog i/ kao Drugoga”). Unutar navedenih tematskih smjernica ukazalo se na teorijsku kompleksnost, interdisciplinarni karakter, ali i heuristički potencijal imagološkog diskursa kao takvog, što je ilustrirano pojedinačnim primjerima iz slikarstva i književnosti.

Treći dan konferencije održan je u ninskoj Baroknoj kući, a posljednja tematska cjelina pod nazivom *Images of History, Memory and Trauma* (“Slike povijesti, sjećanja i trauma”) bila je okosnica propitkivanja raznovrsnih imaginacija i slika europskoga Drugoga u jugoistočnoj Europi, njegove uloge u konstituiranju identiteta europskog prostora te identitetskog okvira koji se gradi u dijalogu različitih kultura, čime se nadilazi i propitkuje odnos povijesnog naslijeđa na navedenom prostoru i njegova današnja određenja povijesnošću.

S obzirom na kompleksnost problematike, relevantnost tema te disciplinarnu policentričnost u pristupu navedenome, konferencija *History as a Foreign Country: Historical Imagery in the South-Eastern Europe* svojim je interdisciplinarnim predznakom, teorijskom inovativnošću te činjenicom da je riječ o prvoj konferenciji u Hrvatskoj koju je financirala Zaklada “Alexander von Humboldt”, postavila je smjernice u razvoju u društvenim i humanističkim znanostima koje se bave prostorom europskog jugoistoka.

Tomislav Oroz